

Skenaario 2: Ristiriitojen yhteisöt

Kunnat pyrkivät kumppanuuksiin

Suomessa ulkomaalaisväestö on lähes kaksinkertaistunut ja monikulttuurisuus on arkipäivää. Monikulttuurinen toimintaympäristö on opettanut kunnille joustavuutta ja rohkeutta kokeilla ja yhteiskehittää. Juurettomuuteen liittyvät ongelmat on tiedostettu ja laaja osallisuus on sekä kansallisen että paikallisen tason tavoite. Paikallistason merkitys hyvinvoinnin edistäjänä on vahvassa roolissa. Kunnilla on valmiudet kumppanuuksiin ja yhteistyöhön.

Moniarvoisuudesta eristäytyneisiin yhteisöihin

Maailma ja ihmisten arvot ovat yhä nopeammassa muutoksessa. Arvojen muutosta vahvistaa ihmisten yhä aktiivisempi hakeutuminen kaltaistensa seuraan sekä fyysisesti että verkossa. Vaikka kunnilla on valmiudet kumppanuuksiin ja yhteistyöhön, eristäytyneitä yhteisökuultuureja on joskus vaikea saada voimavaraksi ja kumppaniksi edistämään yhteisiä tavoitteita. Kunnat tarjoavat erilaisille yhteisöille vaikuttamiskanavia ja toimintatiloja, mutta yhteisöjen polarisoituminen ja piittaamattomuus muista ja yhteisistä säännöistä ei tuota laajaa hyvinvointia. Kunnat ovat myös asukaslähtöisempiä kuin koskaan, mutta ääripäiden välinen tasapainottelu syö voimia. Pienet kunnat kilpailevat yhteisöistä, jotka haluavat elää eristyksissä samanhenkisten kanssa (yksinkertainen elämä maaseudulla, ekokylät tms) ja joutuvat usein tinkimään tasapuolisuudesta. Arvojen pirstoutuminen saa monen tuntemaan osattomuutta, merkityksettömyyttä ja päämäärättömyyttä.

Polarisoituneet hyvinvointikäsitteet

Ihmiset ovat yhtä kiinnostuneempia terveydestään, mutta epäselvässä ja alati muuttuvassa maailmassa yksinkertaiset ratkaisut ja "totuudet" puhuttelevat. Pirstaloituneet yhteisöt ovat entistä enemmän fanaattisia yhden asian liikkeitä tai kultteja, perustuen esimerkiksi rokottamattomuuteen, erityisen tiukkaan ruokavalioon tai äärimmäiseen askeettisuuteen. Puhdashenkisyys johtaa kovempiin asenteisiin ja tiukentaa suhtautumista toisiin ihmisiin, varsinkin apua tarvitseviin. Välinpitämättömyys ja juurettomuuden tunne yhteisöön kuulumattomilla lisää ongelmia, kuten syrjäytymistä ja päihteiden käyttöä. Uudenlaiset verkkoyhteisöt pelastavat osan yksinäisyydeltä, mutta toiset taas pakenevat todellisuutta virtuaalimaailmaan, kärsivät digiaddiktiosta ja vieraantuvat fyysisestä maailmasta kärsien liikkumattomuuden ja huonon ravinnon aiheuttamista terveysongelmista.